

ПРЕДЛОГ

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ И ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У ОПШТИНИ ЛЕПОСАВИЋ

У ПЕРИОДУ 2009-2013.год.

Општина Лепосавић, мај 2009.

САДРЖАЈ

страница

Увод	
☐ Увод на реч Председника Општине	3.
☐ Одлука Скупштине Општине о усвајању ЈАП.....	4.
☐ Захвалност учесницима-цама у процесу израде ЈАП.....	5.
Сажетак (резиме) ЈАП.....	9.
Поглавље 1 : Општи подаци о Општини.....	11.
Поглавље 2 : Подаци о избеглим и интерно расељеним лицима У Општини	16.
Поглавље 3: Анализа ситуације и спорна питања избеглих и интерно расељених лица	19.
Поглавље 4: Приоретне циљне групе	25.
Поглавље 5: Општи и специфични циљеви	26.
Поглавље 6: Активности – Задаци за реализацију ЈАП.....	27.
Поглавље 7: Ресурси – буџет	35.
Поглавље 8: Аранжмани за примену	36.
Поглавље 9. Праћење и оцена успешности	38.

УВОД

Уводна реч Председника Општине Лепосавић Г-дина Јован Миладиновића

Поштовани суграђани,

У нашој општини у протеклих десет година према евиденцији Повереништва за избеглице, знатно се повећао број избеглих лица са простора бивших југословенских република, као и број интерно расељених лица. Према званичним подацима, око 10% наших суграђана су избегла и интерно расељена лица. Локална заједница не може да занемари потребе овако велике групе својих чланова.

У име Општине Лепосавић, познатој по традицији отворености за сарадњу, подршку и неговању хуманих вредности, желим да Вас обавестим да смо израдили Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица која живе на нашој територији. Локална самоуправа намерава да својим суграђанима – избеглим и интерно расељеним лицима, обезбеди могућности за што квалитетнији живот у локалној заједници. Главни правац нашег деловања, формулисан у овом документу, односи се на обезбеђење услова за локалну интеграцију, решавањем основних потреба избеглих и интерно расељених лица и њихових породица. Основни циљ локалне интеграције је обезбеђивање могућности избеглим и интерно расељеним лицима за економску и социјалну равноправност са свим осталим грађанима и за достојанствен живот у заједници.

С обзиром на то да примена и реализација овог Плана захтевају различите ресурсе, локална самоуправа учествује у његовом финансирању, и на тај начин изражава своју решеност да унапреди квалитет живота избеглих и интерно расељених лица у Општини Лепосавић. Изузетно је важно да ће План спроводити локални кадрови, ослањајући се на своја стручна знања и друге професионалне компетенције.

Сматрамо да је овај документ логичан наставак општег стратешког приступа локалне самоуправе развоју општине и побољшању услова за живот грађана. Након усвајања и успешно започетог процеса примене неколико кључних стратешких докумената локалне заједнице – Стратегије локалног економског развоја, Локалне стратегије социјалне политике, Локалног еколошког акционог плана, успешно спровођење Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица, даће допринос и даљој реализацији општих стратешких опредељења локалне самоуправе.

Посебно истичем да и овај документ јасно наглашава да је један од приоритета свих нас који управљамо овом Општином, да обезбедимо боље услове живота за све избегле и интерно расељене који су нашли уточиште у општини Лепосавић.

Лепосавић,
мај 2009. год.

Председник општине
Јован Миладиновић

... Захвалност учесницима/цама у процесу израде локалног окционог плана.....

У циљу израде Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Општини Лепосавић, формирана је Општинска радна група коју су чинили представници/це: локалне самоуправе као носиоца процеса и формалног доносиоца овог документа, укључујући и Повереништво за избеглице; институције система које на локалном нивоу баве питањима избеглих и интерно расељених; центра за социјални рад, Општински Црвени крст и Комесеријата за избеглице Републике Србије.

Улога Општинске радне групе била је да:

- Унапредити сопствене капацитете за планирање кроз одговарајуће обуке организоване од стране ИОМ-а.
- Обезбедити потребне податке непосредно од циљних група и социјалних актера у систему подршке избеглим и интерно расељеним.
- Размењује информације и учествује на састанцима од значаја за процес планирања;
- Примењује усвојене методе планирања током процеса планирања,
- Дефинише циљеве, правце развоја и сарађује са различитим релевантним локалним и републичким актерима
- Планира праћење и оцењивање успешности примене локалног акционог плана;
- Ради на писању завршног документа;
- Иницира јавну расправу о нацрту документа и допринесе да финална верзија буде предложена Скупштини Општине на усвајање.

Радна група за израду ЛАП-а за Општину Лепосавић за решавање проблема избеглих и интерно расељених лица радила је у следећем саставу :

- 1. Јован Миладиновић**, - Председник општине, председник комисије.
- 2. Горан Лазовић**, - заменик председника.
- 3. Слађан Радосављевић**, повереник.
- 4. Миломир Краговић**, Центар за соц.рад
- 5. Радојица Филиповић**, Црвени крст
- 6. Горан Стефановић**, Нац.служ.запошљавања.-филиј.Лепосавић
- 7. Марина Благојевић**, одељење за урбанизам.
- 8. Испред лок. Самоуправе:**
  - **Данијела Марковић**, члан Општинског Већа за соц.рад.
  - **Радојка Трифуновић**, Општ. Јавни правобранилац.
  - **Бојкица Бараћ**, виши сарад.статистике и архиве.

Захваљујемо се свим члановима/ицама Општинске радне групе на учешћу у процесу планирања.

Остали актери укључени у сам процес локалног акционог планирања су били представници/це различитих институција, организација и група, укључујући и групе потенцијалних корисника/ца који су повремено учествовали у консултативном процесу. Посебну захвалност изражавамо Комесеријату за избеглице Републике Србије

Шта је Локални план акције за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица

У овом документу под процесом локалног акционог планирања унапређења положаја избеглих¹ и интерно расељених лица² (ИРЛ) подразумевамо процес доношења одлука о томе које промене значајне за живот избеглих и интерно расељених лица намеравамо да остваримо у свом локалном окружењу у току предвиђеног временског периода. Тај процес се заснива на идентификовању најбољег начина ангажовања капацитета својих социјалних актера у заједници у планирању и примени плана. Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица посматрамо као резултат процеса планирања или планску одлуку којом су дефинисани основни начин остваривања циљева развоја ове области живота локалне заједнице.

У оквиру овог документа, под избеглим и интерно расељеним лицима подразумевају се сва лица која су била изложена присилном напуштању својих домова и расељавању, због рата на простору бивших југословенских република и бомбардовања Косова и Метохије, укључујући и она лица која су у међувремену стекла статус грађана Републике Србије, али и даље имају нерешене егзистенцијалне проблеме настале у току избегличког статуса.

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица (ИРЛ) у Општини Лепосавић, настао је као резултат учешћа у Пројекту Подршка институцијама Владе Републике Србије које су надлежне за избегла и интерно расељена лица. Општи циљ Пројекта је проналажење решења на нивоу државе која ће пружити подршку Влади Републике Србије да на ефикасан и одржив начин одговори на потребе избеглих и ИНЛ. Пројекат финансира Европска унија, а спроводи Међународна организација за миграције (International for Migration-IOM). Корисници Пројекта су институције Владе Републике Србије које су надлежне за избегла и интерно расељена лица о општине/градови.

Стратешки оквир Пројекта одређен је у складу са политиком и правцима деловања дефинисаним Националном стратегијом за решавање питања избеглих и интерно расељених лица и другим националним стратешким документима од

¹ Према Конвенцији УН о статусу избеглице (1951), избеглица јо особа која је из основаног страха да ће бити прогоњена због своје расе, националне припадности одређеној друштвеној групи или због политичког уверења, напустила је своју државу и не може или због поменутог страха не жели да се у њој врати. Појам избеглице је Протоколом из 1967. год. Проширен и на особе које су биле изложене ратним страдањем или другим облицима насиља и зато одлучиле или биле принуђене да напусте своју државу.
(<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

² **Интерно расељене особе** су оне које су биле присељене да напусте своје домове, али су остале у границама своје државе. Разлози због којих су били присељени да напусте своје домове могу бити различити: рат, насиље, угрожавање људских права, политички прогон или природне катастрофе(земљотрес, поплава и сл.) Зато што се налазе у границама своје земље, могућности њихове међународне заштите су ограничене. Иако их, за разлику од избеглица, не штити Специјална конвенција УН и даље их штити национални закони, међународно хуманитарно право и међународно правни акти у области људских права.

(http://articleword.org/index.php/Displaced_person)

значаја за ову област. У циљу координираног рада, коришћење научених лекција и најбољих пракси, овај Пројекат узима у обзир постојеће пројекте изградње капацитета на локалном нивоу, а нарочито оне који су у домену социјалне, економске и стамбене политике. Креирање и спровођење локалних акционих планова за уређење положаја избеглих и интерно расељених лица овде се третира као део ширег механизма смањења сиромаштва и социјалне искључености осетљивих друштвених група.

Локални план акције за унапређење положаја избеглица и ИРЛ доноси се на период од 5 година, са детаљном разрадом активности за 2009 и 2010 годину.

Процес израде Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих лица и интерно расељених лица у Општини Лепосавић, засновао се на интерактивном приступу чије су основне методолошке карактеристике да је:

- Локални – спроведен је у локалној заједници и уважава локалне специфичности;
- Партиципативан – укључио је различите битне актере процеса друштвено организоване подршке избеглим и интерно расељеним у локалној заједници;
- Утемељен на реалним околностима, расположивим ресурсима и потребама унапређење положаја избеглих и интерно расељених;
- Прилагођен ситуацији у локалној заједници, актерима и позитивној промени који се тежи;
- Користи савремене методе планирања и анализе свих важних елемената потребних за доношење одлука;
- Подстиче одговоран однос различитих друштвених актера у локалној заједници.

За потребе процеса, прикупљање и анализу основних података о положају и потребама избеглих и интерно расељених лица у Општини Лепосавић. Коришћени су следећи извори: резултати интервју са потенцијалним корисницима/цама и састанка са локалним актерима, статистички подаци, различити извештаји и документи, подаци Комесеријата за избеглице Републике Србије, Општинског повереништва за избеглице, Црвеног крста итд. Процес израде Плана спроведен је у преиоду мај – јул 2009 год.

САЖЕТАК – РЕЗИМЕ

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Општини Лепосавић (2009-2013) је документ који изражава дугорочна опредељења локалне самоуправе да побољша услове живота и могућности за интеграцију избеглих и интерно расељених у локалну заједницу. Овај План је заснован на свеобухватној анализи ситуације релевантне за унапређење положаја избеглих и интерно расељених. Овај План је усмерен на све особе у Општини Лепосавић које су биле изложене присилним миграцијама и егзистенцијалним потешкоћама које то ствара, а бораве на територији Општине Лепосавић. Према званичним подацима, број регистрованих интерно расељених лица у Општини Лепосавић је 1151, а избеглих лица је 40.

Општи циљ Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица је: Побољшан социјално-материјални положај избеглих и интерно расељених лица у Општини Лепосавић путем систематских и одрживих програма за унапређење њихове интеграције у локалну заједницу.

Специфични циљеви овог плана су:

1) У периоду од 2009. до краја 2013. год стамбено збринути 25 породица избеглих и расељених лица из колективних центара и других врста смештаја путем израдње најмање 25 станова за социјално становање.

2) У периоду од 2009. до краја 2013. год. трајно решити стамбено питање за најмање 12 породица избеглих и интерно расељених лица, откупом најмање 12 одговарајућих сеоских домаћинстава:

- У периоду 2009-2010. год. – најмање 3 сеоских домаћинстава за 3 породица;
- У току 2011. год. - најмање 3 сеоских домаћинстава за 3 породица;
- У току 2012. год. - најмање 3 сеоских домаћинстава за 3 породица;
- У току 2013. год. - најмање 3 сеоских домаћинстава за 3 породица.

3) У периоду од 2010. до 2013. год. побољшати могућности за запошљавање радно способних избеглих и интерно расељених лица у локалној заједници реализацијом 4 циклуса доквалификације/преквалификације за најмање 20 особа: 9.

- У току 2010. год. – 1 циклус за најмање 5 особа;
- У току 2011. год. - 1 циклус за најмање 5 особа;
- У току 2012. год. - 1 циклус за најмање 5 особа;
- У току 2013. год. - 1 циклус за најмање 5 особа.

За реализацију Локалног плана акције у 2009.год.Одлука о учествовању у финансирању из буџета Општине Лепосавић биће накнадно усвојена (општина Лепосавић нема изворе сопствених средстава), па ће се већина средстава обезбеђивати из донаторских и других извора финансирања.За сваку наредну годину примене Плана,благовремено ће се припремати и финансијски план.

Локални план, као свој саставни део има планиране аранжмане за имплементацију и за праћењење (мониторинг) и оцењивање успешности (евалуацију) активности.

10.

Executive Summary

11.

ПОГЛАВЉЕ 1

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ОПШТИНИ ЛЕПОСАВИЋ

Географски положај

Територија општине Лепосавић са налази у северном делу Косова и Метохије на површини од 536 км² просторне дужине од 37км и ширине од 20км. Град Лепосавић се налази у долини реке Ибра на удаљености од 35км од Косовске Митровице.

Површину од	536 км²
Дужину од	37 км
Прост.ширина	20 км

У суседству општине Лепосавић су општине Рашка, Нови Пазар, Брус, Подујево, Куршумлија, Звечан и Косовска Митровица. Може се рећи да је општина Лепосавић одвојена од осталих општина природним границама и то планинама Копаоник и Рогозна као и многим речним водотоцима.

Дуж целе територије протиче река Ибар у дужини од 37км. Град се налази на надморској висини између 445 и 500 метара. Сам град има око 3068 становника. Дуж целе триторије општине Лепосавић пролазе две главне магистрале, и то железничка пруга и асфалтни пут који су веома важни јер повезују Београд и Скопље.

Карактеристике терена

Подручје општине Лепосавић је брдскопланинско од тога је:

- 90% површина обухвата брдскопланинско подручје
- 10% површина обухвата равничарско подручје

Рељеф општине је врло динамичан, интересантан и пун јаруга, стрмина, долина, брежуљака и колтлина. С обе стране реке Ибра пружају се планине Копаоник и Рогозна. Копаоник се налази на надморској висини од 2017м. Ова планина је позната је по јединственој врсти оморике тј по Панчићевој оморики.

Хидрографија

Речна мрежа општине Лепосавић је веома развијена. Поред реке Ибра опстоје још 12 речних токова (речица) и то: Бистричка река, Церањска, Сочанска, Гркајска, Добравска, Лепосавска, Тврђанска, Дренска,

Бистричка, Вучанска, Врачевска и Јошанска река. Постоји и неколико још не искоришћених термалних извораи то извор у Вучи, Кијевчићу и извориште у Јеленској реци.

Минерална богатства

На територији општине постоје бројна налазишта олова, цинка, бакра као и легура базалта, лапорца, украсног кречњака... У општини постоје рудници олова и цинка: Бело Брдо, Црнац, Јелакце и Копорић.

Демографски подаци

По званичном попису који је спороведен 1991 године општина Лепосавић је имала 15505 становника, а оп интерном попису наше општине данас на триторији општине живи око 14262 становника од тога око 336 избеглих избеглих и прогнаких лица.

Већину становништва чини српско становништво око 95% са малим бројем осталих заједница: муслимана 2% и 3% осталих (Роми и Албанци). Општина је подељена на 7 Месних заједница које у свом саставу обухватају 72 села и 4818 домаћинстава.

Структура становника

По попису из 1991	15505
По интерном попису	14262
Месне заједнице	7
Број села	72
Број домаћинстава	4818

- Срби-----**95%**
 - Муслимани-----**2%**
 - Остали -----**3%**

БРОЈ СТАНОВНИКА ПО МЕСНИМ ЗАЈЕДНИЦАМА

Редни број	НАЗИВ МЕСНИХ ЗАЈЕДНИЦА	Бр. Села По МЗ-а	Броје домаћинстава	Број становника по
1	ЛЕПОСАВИЋ	27	1867	5568
2	ЛЕШАК	9	1235	3623
3	СОЧАНИЦА	18	1103	3248
4	БЕЛО БРДО	6	226	492

5	ВРАЧЕВО	4	219	574
6	БИСТРИЦА	5	168	421
7	ШАЉСКА БИСТРИЦА	3		Без података
УКУПНО		7	72	4818
				13926

Према подацима повереништва Комесаријата за избеглице регистровано је 112 расељана домаћинства односно 290 расељених и прогнаних лица у Колективним центрима на територији Опш. Лепосавић.

Места	Бр. Домаћинства	Бр. становника
ЛЕПОСАВИЋ	38	65
ЛЕШАК	18	29
СОЧАНИЦА	15	30
РОМА-КАМП	41	164
У К У П Н О	112	290

Друштвене службе (Здравство и Образовање)

Здравство

Постоји 4 здравствених објеката у саставу Дома здравља лепосавић. Објекти се налазе у следећим насељеним местима:

- Зграда Дома здравља у Лепосавићу (запошљава 155 радника)
- Амбуланта у Лешку (запошљава 19 радника)
- Амбуланта у Сочаници (запошљава 18 радника)
- Амбуланта и Белом Брду.

Образовање

Образовање у општини Лепосавић је сврстано према степену образовања на:

- предшколско образовање, основно, средње и високо образовање.

У општини постоји 4 основне школе („Лепосавић“, „Стана Бачанин“ и „Вук Стефановић Карађић“), које у свом саставу обухватају још 13 школа на терену, 2 средње школе – („Никола Тесла“ и „Пољопривредна“), 2 факултета (Факултет за физичку културу и Учитељски факултет), 1 вишу школу („Виша економска школа“) и 2 дечија вртића („Наша радост“ и „Весело детињство“).

Према статистичком прегледу за школску 2008/2009 у

- Основним школама има -----1391 ученика
- Средњим школама има-----481 ученика
- На факултетима и вишој школи има-----2009 студената
- У вртићима има ----- 546 деце

Инфраструктура и јавне службе

Општина Лепосавић кроз своја општинска одељења и преко Јавног комуналног предузећа „24 Новембар“ пружа грађанима следеће услуге:

- Снабдевање и испорука пијаће воде
- Одржавање локалних путева, улица, уличне расвете саобраћајница
- Одржавање чистоће и зелених површина у урбаним насељима
- Цивилна заштита од пожара
- Одржавање пијаца и вршење погребних услуга
- Одржавање спортских терена и паркова

Локална самоуправа (администрација)

Шема 1. приказује организациону структуру локалне самоуправе општине Лепосавић.

ПОГЛАВЉЕ 2.**ПОДАЦИ О ИЗБЕГЛИМ И ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИМ ЛИЦИМА У ОПШТИНИ ЛЕПОСАВИЋ**

Према подацима Повереништва за избегла и интерно расељена лица Општине Лепосавић, ОО Црвеног Крста и одељења МУП-а (подаци се налазе у Србији) . Од 1994.год.до 1999.год на територији Општине Лепосавић борави од 60 до око 300 избеглих лица у колективним центрима Опш. Лепосавић. Један број избеглих лица се смешта у приватном смештају у старим напуштеним сеоским кућама, које уступају грађани општине Лепосавић број тих лица се кретао око 150 чланова. До 1999.год. решење о избегличком статусу добило је 188 лица.

На попису 2005.год. који је извршио Комесеријат за избеглице пријављује се 76 избеглица. Тренутно бројно стање избеглих лица на подручију Општине је 40 тј. лица која имају признат избеглички статус,у Општини и даље живи један број избеглица који имају Држављанство Р.Србије.

Од 1999.год.после потписивања Кумановског споразума кроз Општину Лепосавић пролази огроман број интерно расељених лица а са њима и избегла лица која су се доселила на КиМ деведесетих година из бивших република СФРЈ. Један број тих лица се задржава и остаје са смештајем у Општини Лепосавић. Око 2000 лица се смешта у војним хангарима,школама,обданишту,фискултурним салама а изван број у приватном смештају,један број је смештен у постојећим колективним центрима.

Као 1994. 1999. тако и 2004. год . дешава се још један егзодус Српског и неалбанског народа који не мимоилази нашу малу и сиромашну Општину. Тада долази још 800 лица Српског живља као и око 400 лица Ромске националности, Ашкалија и Египћана.

У току 2004.год. поред постојећих Колективних центара формирају се нови Кол. Центри уз помоћ Комесеријат за избеглице Р.Србије. На територији Општине Лепосавић формира се 6 (шест) Колективна центра у сва три урбана насеља у Општини Лепосавић односно у Лешку и Сочаници. То су центри: У Лепосавићу: К.Ц.Спортски центар, К.Ц.Стари Дом Здравља, К.Ц. Флотација, К.Ц. Храст, као и део зграде ЈУ Програм, и зграда бившеВојске Југославије.

У Сочаници: К.Ц. Зграда Поште у оквиру којег се налазе и зграда „ Савина стена,, и део зграде Земљорадничке задруге.

У Лешку : К.Ц. Самачки блок, К.Ц. Барака Геосонде, као и зграда старе Милицје.

Тренутно бројно стање расељених и избеглих лица у Општини Лепосавић је:

- Избеглих лица 40 са признатим статусом.
- Избегла лица која су укинула статус 25.
- Расељених лица смештених у К.Ц. 83.
- Расељена лица која користе смештај у К.Ц. 19
- Расељени Роми у Рома-камп у око 200
- Расељена лица у приватном смештају 552.

Табела 1 : Број избеглих и расељених по години доласка на територију Општине Лепосавић, са смештајем у Кол.центре.

Р.б.	година	избегли	ИРЛ	ИРЛ Роми	укупно
1.	1996	213			213
2.	1997	276			276
3.	1998	205			205
4.	1999	200			200
5.	2000	165	43	400	608
6.	2001	165	45	380	590
7.	2002	98	71	360	529
8.	2003	84	173	340	597
9.	2004	66	203	340	609
10.	2005	62	191	300	553
11.	2006	59	147	280	486
12.	2007	60	147	210	417
13.	2008	46	83	164	293
14.	2009	39	83	164	286

Табела 2 : Полна – старосна структура избеглица – расељених лица смештених у колективним центрима општине Лепосавић

Р.б.	Назив центра	Укуп.б смешт.	М.	Ж.	самци	Бр. пор	0-6	7-15	16-25	26-45	45-65	66+
1.	Б.Геосонда	30	17	13	6	9		1	7	3	10	9
2.	Самач.Дом	30	13	17	10	9		2	5	8	8	7
3.	Дом Здравља	17	7	10	3	4		2	3	2	7	3
4.	Флотација	18	9	9	8	5			1	1	7	9
5.	Спорт.Центар	6	4	2		2			2	1	1	2
6.	Зграда Поште	21	13	8	4	7	1	1	1	5	6	7
		122	63	59	31	36	1	6	19	20	39	37

Досадашња активност Општине на помоћи избеглим и интерно расељеним лицима одвијала се у делу првог прихвата и обезбеђивања прихватног смештаја након сва три таласа доласка прогнанника са подручија бивше СФРЈ и Косова и Метохије.

На подручију Општине су изграђена и два објекта један је у Сочаници предвиђен за смештај лица из Хрватске са шест станова ,изграђен после 2000.год. уз финансијску помоћ УНХЦР-а , као и у Лешку уз помоћ Министарства за КиМ изграђена је зграда у којој је додељено пет станова. Од тога смештено је две породице расењених лица и три избегличке породице.

Из предходних података види се да постоји тенденција смањења броја избеглих и ИРЛ што је последица немогућност општине за изградњу стамбених јединица као и посусталост привреде односно нових запошљавања на подручију Општине Лепосавић.

Поглавље 3. Анализа ситуације и закључци

Анализа контекста или радног окружења је обухватила четири врсте квалитативних анализа: Анализу или Преглед документације о ширем радном окружењу, Анализу стања (SWOT) Анализу заинтересованих страна и Анализу проблема.

Анализа или *Преглед документације* о радном окружењу обухватила је неколико кључних националних стратешких докуманата релевантних за ову област, актуелни законски оквир који регулише питања избеглих лица у Републици Србији, стратешка документа Општине Лепосавић актуелне појекте и програме намењене избеглим и ИРЛ у Општини.

Национални стратешки документи од значаја за питања избеглих и интерно расељених лица су:

- Национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица (2002);
- Стратегија за смањење сиромаштва (2003);
- Национална стратегија одрживог развоја (2008);
- Национална стратегија привредног развоја Републике Србије 2006-2012;
- Национална стратегија запошљавања 2005-2010;
- Стратегија регионалног развоја 2007-2012;
- Стратегија развоја пољопривреде;
- Стратегија развоја социјалне заштите;
- Национални план акције за децу.

Актуелни законски оквир за питања избеглица је Закон о избеглицама¹. С обзиром на уочену потребу да тај Закон боље прати актуелне потребе и питања избеглица, сачињен је Предлог Закона о изменама и допунама Закона о избеглицама, који је у процедури усвајања, као и Закон о азилу и преласку државне границе.

Локална стратешка документа значајна за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица су:

--Стратешки план економског развоја Општине Лепосавић .

---

¹ „Службени гласник РС“, бр. 18/92; „Службени лист СРЈ“, бр. 42/2002; „Службени гласник РС“, бр. 45/2002

Програми и пројекти за избегле и ИРЛ који су до сада реализовани у Општини Лепосавић су :

-- Пројекти трајне интеграције избеглица у решавању питања становања.

Изграђена стамбена зграда у насељу Сочаница " Савина стена" са шест стамбених јединица, Пројекат УНХЦР-а.

Изграђена стамбена зграда у насељу Лешак у којој је додељено пет станова за избегла и ИРЛ.

Најважнији закључци ове анализе су следећи:

- Национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица (2002) дефинише основне правце деловања – обезбеђивање услова за повратак и обезбеђивање услова за локалну интеграцију, што је потпуно у складу са међународно прихваћеним циљевима за решавање положаја ове групе грађана .
- Остале наведене националне стратегије пружају основу и дају смернице за развијање мера и акција у области локалне интеграције избеглих и интерно расељених лица којима се може допринети унапређењу њиховог животног стандарда и укупног друштвеног положаја .
- Локална стратешка документа указују на решеност локалне заједнице, односно општине Лепосавић да своје капацитете усмери ка решавању проблема рањивих група, као и да створи амбијент ка неометаном развоју и просперитету сваког његовог становника.
- Уочен је тренд смањивања броја програма и пројеката посебно намењених избеглицама и интерно расељеним лицима. Ова циљна група сада је препозната само као једна од подгрупа најрањивијих становника града и на тај начин укључена у програме и пројекте који се реализују у општини Лепосавић .

АНАЛИЗА СТАЊА

У локалној заједници по питањима унапређења положаја избеглих и интерно расељених лица извршена је кроз идентификовање досадашних активности и резултата у овом домену и сагледавање позитивних капацитета и слабости локалне заједнице, као и могућности и препрека са којима се суочава у свом радном окружењу. Анализа је урађена коришћењем SWOT технике.

У Н У Т Р А Ш Њ Е	<p style="text-align: center;"><u>Снаге</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Подршка градске управе</u> (предс.општине, општин. веће,предс.скупштине ...) • <u>Стручност чланова Радне групе у различитим областима од значаја за циљну групу</u> • Помоћ предузећа и општинских установа • <u>Усвојени: Стратешки план разв., Генерални урбанистички план,</u> • Развијеност инфраструктуре • Разуђеност територије • Заинтересованост и укључивање циљне групе у решавање проблема • Постојање ажурних база о избеглим и ИРЛ • 	<p style="text-align: center;"><u>Слабости</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Недостатак повезаности између различитих институција</u> • Незаинтересованост појединих локалних институција и филијала репуб. институција које се баве проблематиком избеглих и ИРЛ • Нерешени имовинско-правни односи у локалној заједници • Непостојање локација предвиђених за изградњу објеката намењених овим групама • Висока стопа незапослености у локалној заједници • Ограничени финансијски фондови локалне самоуправе • <u>Нема наменског издвајања средстава у буџету општине за финансирање питања избеглих и ИРЛ</u> • Недовољна ангажованост стручних лица у пружању подршке породицама • Недовољна информисаност шире локалне јавности о питањима избеглих и ИРЛ
С П О Љ А Ш Њ Е	<p style="text-align: center;"><u>Могућности</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Постојање политичког консензуса за решавање проблема избеглица и ИРЛ на националном нивоу</u> • Постојање Националне стратегије за решавање проблема избеглица и других релевантних националних стратегија • <u>Активности и програми КИРС-а</u> • <u>Приступ ССП-у (ИПА фондови)</u> • Реформе у социјалној заштити, образовању, запошљавању • Постојање планова и програма НСЗ (нарочито за самозапошљавање) 	<p style="text-align: center;"><u>Препреке</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Непостојање законске регулативе која ваљано третира питања избеглих и ИРЛ</u> • Нерасполагање сопственом имовином од стране локалне самоуправе • <u>Непостојање интересорне групе на националном нивоу која се бави питањима избеглих и ИРЛ</u> • <u>Смањење донаторских фондова намењених избеглим и ИРЛ</u> • Питање избеглих и ИРЛ није у фокусу шире јавности

Најважнији закључци ове анализе су:

- Локална власт је отворена да заједно са осталим актерима ради на унапређењу положаја избеглица и ИРЛ, али има лимитирана средстава, а са друге старане још увек постоји недовољна мотивисаност и активност институција и невладиних организација на овом пољу. Област самоорганизовања избеглица и ИРЛ је такође недовољно, односно скоро никако развијена.
- Недовољно се користе стручни људски капацитети и недовољно искоришћавају могућности да се средства прибаве изван локалне средине. То је уско повезано са недостатком праксе успостављања партнерства између јавног и невалдиног сектора.
- Пословни сектор је врло мало и незнатно укључен у решавање проблема локалне заједнице у целини, а самим тим и популације избеглица и ИРЛ.

Анализом заинтересованих страна идентификоване су кључне заинтересоване стране за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Општини Лепосавић .

Следи преглед главних актера у Општини Лепосавић који су на различите начине одговорни и/или укључене у активности везане за положај избеглица и ИРЛ:

1. Повереништво Комесаријата за избеглице ради на решавању статусних питања и препознавању свеобухватне проблематике избеглица и ИРЛ.
2. Општинска управа обезбеђује основну документацију, а у складу са својим овлашћењима и надлежностима (Извод из књиге рођених ....)
3. Центар за социјални рад је кадровски и стручно добро опремљена институција социјалне заштите и за избеглице и ИРЛ и пружа помоћ у приступању права из области социјалне заштите, а у складу са Законом о социјалној заштити .
4. Црвени крст, поред програма које спроводи и који се односе на његову хуманитарну помоћ угроженима избеглим и ИРЛ са подручја општине, који испуњавају услове за коришћење овог вида помоћи , дистрибуцију хигијенских пакета , обуће и одеће за ову популацију
5. Национална служба за запошљавање-Филијала Лепосавић у оквиру својих редовних делатности евидентира и пружа помоћ у запошљавању избеглих и ИРЛ .

Локални актери своје активности усмерене ка избеглицама и ИРЛ спроводе у сарадњи са:

Комесаријатом за избеглице, који даје упутства и смернице у свакодневном раду повереничкој служби за избеглице, а која се односе на статусна питања, питања смештаја, приступа свим основним правима.

УНХЦР-ом у делу који се односи на интегративне програме становања, а које УНХЦР спроводи са својим партнерима.

Праксисом, организацијом која већ неколико година спроводи пројекат прибављања докумената за ИРЛ и правну помоћ за избеглице.

Данским саветом.

ИНТЕР СОС-ом

Групом 484 која

Анализа проблема је показала да су главни проблеми избеглих и интерно расељених лица у Општини Лепосавић су следећи:

- Статус имовине на подручјима бивших република СФРЈ и Аутономне Покрајине КиМ још увек је нерешен. Лица са подручја БиХ успела су да остваре своје станарско право и поврате имовину али уколико није у питању приватна, која је махом уништена. Лица са подручја Хрватске нису успела да поврате своје станарско право, а приватна имовина је углавном уништена или са великим степеном оштећења. Њихово учешће у процесу обнове своје привате имовине на подручју Хрватске било је веома мало, обзиром да су услови тих програма били у супротности са њиховим опредељењима (одрицање од избегличког статуса и трајан повратак у Хрватску).
- Нерешено питање одговарајућег стамбеног смештаја избеглих и ИРЛ обзиром да је од 1992. године до данас изграђено само једанаест станова.
- Висок проценат незапослених избеглица и ИРЛ у локалној заједници који нису били обухваћени до сада ниједним пројектом Националне службе за запошљавање за преквалификацију, самозапошљавање.
- Неосетљивост- несензибилисаност локалне заједнице према проблемима и потребама избеглица и ИРЛ која се огледа у минималном ангажовању локалне заједнице у решавању кључних проблема становања и приступу правима у свим сегментима (од 1992. год. до данас партиципација локалне заједнице само у једном пројекту самоизградње којим је стамбено збринута 11 породица; непостојање службе за правну помоћ која би обављала прибављање докумената ради омогућавања приступа правима избеглица и ИРЛ лица)
- Висок степен сиромаштва међу избеглицама и ИРЛ
- Недовољни и неодговарајући социјално материјални подстицаји за интеграцију избеглих и ИРЛ
- Пасивност избеглица и ИРЛ у локалној заједници, у односу на сопствене проблеме која се исказује кроз непостојање свести о потреби самоорганизованости.
- Неодговарајућа подршка старим избеглим и ИРЛ без породичне бриге млађих чланова .

- Изражен пострауматски ратни синдром код избеглица и ИРЛ
- ИРЛ не поседују потребну личну документацију:услед измештених или уништених матичних књига, неуспостављене системске сарадње са надлежним институцијама, као и маљег броја непријављене новорођене деце
- Недовољна доступност здравствених услуга за поједине избеглице и ИРЛ због недефинисаног статуса и непостојања документације
- Недовољна брига о сопственом здрављу код избеглица и ИРЛ
- Слаба интегрисаност деце избеглица и ИРЛ
- Недовољна укљученост ИРЛ популације у образовање. Ово се посебно односи на популацију Рома, Ашкалија и Египћана .

Закључци анализе:

- Локална заједница и локална самоуправа имају различите капацитете за бављење унапређењем положаја избеглих и интерно расељених лица, као што су: људски ресурси, одговарајућа развојна документа и стратешки приступ развоју општине, институционализоване организационе целине општинске управе чији је мандат унапређење развојних процеса у Општини и различите механизме за подстицање развоја (локални фондови, јавни конкурси итд.).
- Избегли и интерно расељени су врло хетерогена група са разноврсним потребама. Иако постоје одређена удружења/НВО избеглих и интерно расељених, она нису у могућности да без додатне подршке и планског приступа у локалној заједници нађу одговарајућа решења за ову бројну групу.
- Основни проблем избеглих , расељених и повратника по основу споразума о реадмисији је прибављање личне документације и решавање статуса. Решењем овог проблема стекли би се услови да се реше и други проблеми и да се остваре права из области социјалне заштите, условљени држављанством РС и пребивалиштем.
- У Општини су изражени проблеми запошљавања. Овај проблем погађа домицилно становништво, али је много израженији код избегличке, расељеничке и повратничке популације. Ова популација има својих капацитета који би могли да се искористе, чиме би се овај проблем барем делимично решио (квалификована лица , предузетнички оријентисана лица , ученици и студенти, који би системом школства били оријентисани на „тражена “занимања)

- Здравствена заштита је обезбеђена само делу ових лица, због њиховог нерегулисаног статуса. Интеграција ових лица у локалну средину је отежана .

24.

- У процесу израде Локалног плана неопходно је узети у обзир, с једне стране, реално постојеће локалне ресурсе и чињеницу да су избегла и интерно расељена лица једна од бројних друштвено рањивих група, а с друге стране, уважити оне њихове потребе и проблеме који су специфични резултат избеглиштва и расељеништва.

ПРЕПОРУКЕ:

- Обезбедити услове за лакше прибављање документације потребне за подношење захтева за прихват у држављанство РС и личне документације, попут формирања посебне канцеларије за правну помоћ при локалној самоуправи
- Омогућити угроженом делу популације ефикасније остваривање права из области социјалне заштите
- Организовати правну помоћ при решавању права на имовину , упис радног стажа и права на пензију остварених у матичним земљама
- Решавати стамбено питање избеглица и ИРЛ. За решавање овог питања постоји више начина : изградња стамбених зграда; откуп старих сеоских кућа са окућницом и обезбеђивање средстава за њихову адаптацију , чиме би се подмладила и оживела сеоска средина; посредовање локалне самоуправе, Центра за социјални рад у обезбеђивању стамбеног простора за ова лица путем склапања уговора о доживотном издржавању , формирање новог геронтолошког центра чиме би се изашло у сусрет старим лицима који живе у Колективним центрима као и у приватном смештају.
- Заједничком акцијом Националне службе за запошљавање, локалне самоуправе и локалних предузетника, радити на пројектима за запошљавање и samozapošljavanje избеглица и ИРЛ. Ускладити ове програме са карактеристикама група корисника које су идентификоване у Националној стратегији за решавање питања избеглих и интерно расељених лица (егзистенцијално најугроженији, сиромашне радно способне породице, радно способни и предузетнички оријентисани, квалификовани и корисници стипендија и програма преквалификације)
- Стипендирати талентоване и сиромашне ученике и студенте из ове популације
- Регулисати здравствену заштиту свим избеглим, расељеним лицима .
- Олакшати друштвену интеграцију стварањем свеопште повољније климе прихватања и подршке.

Поглавље 4.

Приоретне циљне групе

Критеријуми за избор приоритетних група оквиру Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Општини Лепосавић су следећи:

- Егзистецијална и стамбена угроженост циљне групе;
- Бројност циљне групе погођене одређеним проблемом;
- Хитност решавања проблема;
- Досадашњи ниво обухвата лица и група организованом друштвеном подршком;
- Истовремена погођеност циљне групе већим бројем проблема;
- Мандат и одговорност локалне самоуправе у односу на проблем.

Приоритетне групе у оквиру Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица су:

1. Становници регистрованих колективних центара (КЦ);
2. Избегли и интерно расељени у приватном смештају који немају трајно решено стамбено питање;
3. Незапослени, радно способни избегли и интерно расељени, без одговарајуће квалификације;
4. Посебно рањиве групе у оквиру претходних приоритета (1-3):
  - Самохрани родитељи;
  - Жене;
  - Породице чији је члан/ови ОСИ, хронично болесна особа и/или дете са сметњама у развоју;
  - Вишечлане и вишегенерацијске породице;
  - Породице погинулих, киднапованих и несталих на Косову и Метохији;

Поглавље 5.

Општи и специфични циљеви

Општи циљ:

Побољшан квалитет живота и унапређени услови за брже одвијање процеса друштвене интеграције избрглих и расељених лица у заједницу.

Специфични циљеви:

СЦ1: У периоду од 2009. до краја 2013. год стамбено збринути 25 породица избеглих и расељених лица из колективних центара и других врста смештаја путем изградње најмање 25 станова за социјално становање.

СЦ2: У периоду од 2009. до краја 2013. год. трајно решити стамбено питање за најмање 12 породица избеглих и интерно расељених лица, откупом најмање 12 одговарајућих сеоских домаћинстава

СЦ3: У периоду од 2010. до 2013. год. побољшати могућности за запошљавање радно способних избеглих и интерно расељених лица у локалној заједници реализацијом 4 циклуса доквалификације/преквалификације за најмање 20 особа:

Поглавље 6.

Активности– задаци за реализацију ЛАП

Табела локалног акционог плана

Специфични циљ 1: У периоду од 2009. до краја 2013. изградити 25 станова за избегла и интерно расељена лица.							
Активност	Период реализације (од – до)	Очекиван резултат	Индикатори	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет лок.само управе	Остали извори		
1.1. израда програма за доношење одлуке о изради планског документа.	15.05.2009.-15.08.2009	Израђен програм.	Усклађеност програма са важећом закон. регулативом		-	одељења за урбанизам, комуналне и имовинско правне послове	Јавна предузећа општине
1.2. Доношење Одлуке о изради планског документа	15.05.2009 - 25.05.2009	Донета одлука о израду планског документа	Одлука о изради планског документа			Одсек за скупштинске послове	
1.3. Израда планског документа	25.05.2009. - 25.10.2009.	Израђен плански документ	Плански документ			ЈП дирекција за изградњу града	
1.4. Усвајање израђеног планског документа	25.11.2009. - 25.12.2009	Усвојен плански документ	Одлука о усвајању планског документа			Скупштина општине	
1.5. Расписивање и		Расписан и спроведен тендер	Одлука о избору најбољег извођача	50.000,00 дин.		ЈП дирекција за изградњу града	

спровођење тендера за одабир најбољег извођача радова на уређењу локације и комун. инфраструктуре		за одабир најбољег извођача радова уређењу локације и комун. инфраструктуре	radova на уређењу локације и комуналне инфраструктуре				
1.6. Изградња комуналне инфраструктуре и уређење локације		Израђена комунална инфраструктура и урађена локација	Израђена комунална инфраструктура и урађена локација			ЈП дирекција за изградњу града	Извођачи радова
1.7. Спровођење тендера за одабир најповољнијег израђивача пројектно техничке документације		Спроведен тендер за одабир најповољнијег израђивача пројектно техничке документације	Одлука о одабиру најповољнијег израђивача пројектно техничке документације	50.000,00		ЈП дирекција за изградњу града	
1.8 израда пројектно техничке документације		Израђена пројектно техничка документација	Израђена пројектно техничка документација			Одабрани најповољнији извођач пројектно техничке документације	
1.9. спровођење тендера за изградњу објекта		Спроведен тендер за изградњу објекта	Одлука о избору најбољег извођача радова			ЈП дирекција за изградњу града	
1.10. Изградња објекта		Израђен објекат	Израђен објекат			Одабрани најповољнији извођач радова	
1.11 формирање комисије за израду критеријума и избор корисника		Формирана комисија за израду критеријума и избор корисника	Донета одлука о избору чланова Комисије за израду критеријума			Савет за социјалну политику општине	

за доделу станова		за доделу станова	ма и избор корисника за доделу станова				
1.12. Избор и доношење одлуке о избору корисника		Донета одлука о избору корисника	Сачињена ранг листа корисника			Комисије за израду критеријума и избор корисника за доделу станова	
1.13. Додела станова и закључивање уговора са корисницима	15.12.2010.-31.12.2010.	Додељени станови и закључени уговори са корисницима	Расподељено 25 станова и закључени уговори са корисницима	50.000,000		Комесеријат за избеглице и градска управа	Савет за социјалну политику
1.14. Медијска презентација	25.04.2010.-31.12.2010.	Информисани корисници и домилицини о становноштво	ЦД са 5 презентација и новински чланци	30.000,00		РТВ Мир	Локална јавна гласила

Специфични циљ 2: У периоду од 2009. до краја 2013. трајно решити стамбено питање за 12 породица избеглих и ИРЛ откупом 12 одговарајућих сеоских домаћинстава.

Активност	Период реализације (од – до)	Очекиван резултат	Индикатори	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет локалног управе	Остали извори		
2.1. Формирање опш. комисије за побољшавање услова становања избеглих и ИРЛ и доношење		Формирана комисија усвојена правилник	Број и структура чланова комисије. Обим и структура правилника	Људски ресурси	-	Повереништво	Нач. опш. управе, одсек за урбанизам, дир. за изградњу.

ња Правилн ика о раду							
2.2. Процес прикупљ ања податак а о слободн им сеоским домаћин ствима		Припремљ ени изв. Са терена.при купљена док. о слободним сеоским дом.	Бој посећених сео. дом.бр. и структура податакао слоб. дом.	Људс ки ресур си		Повереништ во, дир. За изградњу,гра ђ.инсп.,служ. МЗ, мес.канц.	Центар за соц.рад, КИРС,УН ХЦР
2.3. Планира ње буџета за откуп сео.дом.		Припремљ ен план за откуп сео. дом	Потребан износ за откуп сео. Дом.	Људс ки ресур си		Пред. Општине,слу жба за буџет,повере ништво	УНХЦР, КИРС
2.4. Израда базе податак а о слоб. сео.дом.		Израђена обухватна база података	Број слоб. сео. Дом. У бази. Бр. Структура података о слоб сео.дом			Повереништ воЦрвени крст, дир. За изградњу	Центар за соц. Рад, УНХЦР, КИРС
2.5. Праћењ е и оцена успешно сти програма у текућој год.	Контин уирано у току год.(пра ћење) нов.- дец.20 09.(оце на успешн ости)	Реализова но праћење и оцењена успешност програма у текућој год.	Број и структура података о слобод.сео. дом.Струк ура и садржај год. Извештаја.			Тело које управља применом Локалног плана.	
2.6.Дефи нисање критерију ма за откуп сеоских дом. И реализов ање конкурса		Дефиниса ни критеријум и.Реализо ван конкурс.	Број и врста критеријума, Број и структура пријављених кандидата.	Људс ки ресур си.		Општинска Комисија,Пов ереништво.	УНХЦР,К ИРС...
2.7. Организо вање локалне медіјске кампање за откуп сео.дома		Спроведена обухватна кампања преко локалних медіја	Број и врста медіјских догађаја и садржаја у кампањи.			Одсек протокола.пов ереник.локалн е медіјске куће.	Локалне НВО,Црве ни крст,Цента р за соц.рад,Сл ужба МЗ.

ћинстава.							
2.8 Избор кандидата за откуп сеоских домаћинстава		Одабрано најмање 12 корисника (породица)	Број одабраних корисника ,структура корисничких породица	Људски ресурси		Општинска комисија	КИПС.УНХЦР.ИОМ
2.9 Спровођење поступка откупа и преноса сеоских домаћ.		Откупљена сеоска домаћ. И пренето власништво на кориснике	Број откупљених домаћинстава, број објеката чије је власништво пренето на кориснике	Људски ресурси		Општинска комисија	Општински суд, пореска управа, служба непокретности
2.10. Континуирано медијско праћење		Остварено континуирано праћење програма грађевинских грантова од стране лок. медија	Број и врста медијских информација ,Број и врста медија који су пратили програм.			Локални медији	Општинска комисија
2.11 Праћење (мониторинг) и оцена успешности (еволуација) програма у текућој години	Континуирано праћење у току године, оцена успешности.	Реализовано праћење и оцењена успешност програма у текућој години и процењена успешност програма у тек. год.	Финансијска вредност појединачног сеоск. Дом., Укупна финансијска вредност додељених сеос. дома. Број особа које су кроз програм решиле стамб. питањ			Тело које управља применом Локалног плана.	

Специфични циљ 3: У периоду од 2010 до 2013.год. створити могућност запошљавања избеглих и ИРЛ лица у локалној заједници за најмање 20 лица.							
Активност	Период реализације (од – до)	Очекиван резултат	Индикатори	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет лок.само управе	Остали извори		
3.1 Индетификовање потреба за одређеним занимањима и израда програма пре-доквалификације	01-02.2010 .год.	Индетификоване потребе за одређеним занимањима и изађен програм преквалификације	Број и врсте дефицитарних занимања	Људски ресурси-запослени у НСЗ-Филијала Лепосавић	УНХЦР	Повереништво, Канцеларија ЛЕР-а	НСЗ-Филијала Лепосавић, Министарство за КиМ
3.2 Презентација и јавно оглашавање путем медија	03.2010. год.	Одржане најмање 2 презентације за најмање по 15 потенцијалних корисника.Оглашен програм преко лок.ТВ и радио станица у трајању од 7 дана	Број одржаних презентација, број учесника на презентацијама, број и врста медијских оглашавања.	Сала за презентацију,Простор и време у лок. Медијима.	УНХЦР	Повереништво, канцеларија ЛЕР-А	НСЗ-Филијала Лепосавић, Локални медији.
3.3.Израда критеријума за укључивање корисника у програме	04. 2010.год .	Формирани критеријуми за укључивање корисника у програме	Број и врста критеријума .Број изабра	Људски ресурси (радна група), Простор и		Повереништво, канцеларија ЛЕР-а.	НСЗ-Филијала Лепосавић, Центар за соц. Рад.

преквалификације и избор корисника у складу са критеријумима		прек/доквалификације.И забрани корисници за програме преквалификације.	них корисника.	опрема за рад.			
3.4 Припремање распореда обуке	05.2010. год.	Направљен распоред обуке и кандидата по одговарајућим занимањима	Број кандидата по занимањима ,Време реализације обука по занимањима.	Људски ресурси.		Повереништво,канцеларија ЛЕР-а	-
3.5. Реализација првог циклуса обуке.	од 06до11. 2010.год .	Одржане обуке за кориснике програма.Обука је успешно завршило најмање 5 полазника	Број и врста реализованих обука (врста занимања).Број полазника који су завршили обуку у првом циклусу.	100000. дин. Људски ресурси. Предавачи, Простор ,опрема.	-	Народни универзитет.	НСЗ лепосавић
3.6.Информисање послодавца о новим кадровима	11. 2010.год .	Одржани састанци са послодавцима из одговарајућих привредних области.	Број послодавца који су показали спремност да приме на пробни рад особе које су успешно завршиле обуку.	Људски ресурси .	-	.	НСЗ-Лепосавић,Удружење послодавца,приватника ,Локални медији.
3.7.Праћење (мониторинг	Континуирано у	Реализовано праћење и	Бр.особа које	-	-	Тело које управља	

)и оцена успешности(евалуација)п рограма у текућој год..	току год.- праћење- Дец.2010 (оцењ.ус пеш.)	оцељена успешност програма у текућој год.и процењена успешност праг.у тек.год.	су кроз прог. Стекле своју кфали фик. Укупн а финан. вредно ст програ ма у тек. Год.			применом Локалног плана.	

Поглавље 7 Ресурси/буџети

Средства за реализацију овог Локалног плана обезбеђиватће се из различитих извора: делом из буџета локалне самоуправе, делом из буџета Министарства за КиМ, делом из донаторских средстава, односно помоћу пројеката који ће се развити на основу овог Локалног плана, као и из других доступних извора.

Поглавље 8

Аражмани за примену

Аранжмани за примену ЛПА у Општини Лепосавић обухватају **локалне структуре и различите мере и процедуре** које ће осигурати његово успешно спровођење. У оквиру локалних структура, разликују се:

- 1) **Структуре за управљање процесом примене ЛПА и**
- 2) **Структуре које су оперативне и примењују ЛПА**

Структуру за управљање процесом примене ЛПА, након његовог усвајања, представљаће *Стратешки савет за праћење имплементације ЛАП-а*. Стратешки савет ће, као део свог будућег рада, направити *План управљања применом Локалног плана*.

Стратешки савет, као управљачка структура има следеће задатке:

- У потпуности одговара за вођење целокупног процеса примене Локалног плана;
- Именује локалне тимове за управљање пројектима који настану као резултат операционализације Локалног плана;
- Обезбеђује приступ и прикупљање свих података и информација у електронској форми од сваког актера-учесника у процесу унапређења положаја избеглих и ИРЛ у локалној заједници;
- Одржава контакте са свим учесницима у реализацији Локалног плана;
- Управља процесом праћења (мониторинга) и оцењивања успешности (евалуације) Локалног плана;
- Одржава контакте са јавношћу и доносиоцима одлука у локалној самоуправи.

Оперативну структуру за примену овог Локалног акционог плана чиниће институције, организације и тимови формирану у циљу непосредне реализације плана и пројеката развијених на основу Локалног плана. У складу са Локалним акционим планом, биће реализована подела улога и одговорности међу различитим актерима у локалној заједници-партнерима у реализацији. Сваки актер ће у складу са принципом јавности и транспарентности рада водити одговарајућу евиденцију и документацију и припремати периодичне извештаје о раду. Извештаји ће бити полазна основа за праћење и оцјењивање успешности рада.

Оперативна структура за примену Локалног плана има следеће задатке и одговорности:

- Реализација Локалног акционог плана;

- Непосредна комуникација са корисницима/цама услуга које се обезбеђују Локалним планом;
- Редовно достављање извештаја координатору/ки Стратешког савета о свим активностима на спровођењу Локалног плана;
- Учешће у евентуалним обукама за унапређење стручности и компетенција за спровођење задатака Локалног плана;
- Унапређење процеса примене Локалног плана у складу са сугестијама и препорукама управљачке структуре.

Управљачка и оперативна структура ће развити план и механизме међусобне комуникације, пратиће успешност размене информација и ефикасност комуникације у односу на очекиване резултате примене Локалног плана. План комуникације управљачке и оперативне структуре уредиће време и начине размене информација и предузимања одговарајућих акција.

Детаљне годишње планове за наредни период, након 2009. год. припремаће Стратешки савет уз активне консултације са оперативним структурама. По потреби, овај Савет ће формирати и одговарајуће радне тимове. Годишње планове ће усвајати Градско веће Града Панчева.

Механизми праћења, оцењивања успешности примене Локалног плана и доношења евентуалних корективних мера биће дефинисани Планом праћења и оцењивања успешности (планом мониторинга и евалуација).

Поглавље 9

Праћење и оцена успешности

- **Циљ праћења и оцене успешности (мониторинга и евалуације)** ЛПА је да се систематично прикупљају подаци, прати и надгледа процес примене и процењује успех ЛПА ради предлагање евентуалних измена у активностима на основу налаза и оцена.
- **Временски оквир:** Мониторинг (као систематски процес прикупљања података) спроводи се континуирано и дугорочно за период 2009-2013. Евалуација (као анализа података и доношење оцене о успешности) вршиће се периодично - једном годишње и подносиће се извештај Општинском већу Општине Лепосавић. Финална евалуација обавиће се на крају 2013 године.
- **Предмет мониторинга и евалуације:** Мониторинг и евалуација укључују целовито сагледавање испуњења активности - задатака и специфичних циљева.
- **Кључни индикатори утицаја** за праћење и оцењивање успешности примене Локалног плана ће бити следећи:
  - Број нових услуга - локалних мера / програма за избегла и ИРЛ;
  - Обухват избеглих и ИРЛ новим услугама и мерама;
  - Структура корисника/ца услуга и мера / програма;
  - Ниво укључености различитих актера у пружање услуга избеглим и ИРЛ у локалној заједници;
  - Обим финансијских средстава издвојених за услуге избеглим и ИРЛ;
  - Структура финансијских средстава издвојених за услуге избеглим и ИРЛ (буџет локалне самоуправе, донаторска средства, други извори...).

Процесни индикатори су дефинисани у склопу табеле Локалног акционог плана.

Методе и технике мониторинга и евалуације: За успешно обављање мониторинга и евалуације користиће се стандардни сет алата међу којима су: евидентирање корисника, интервјуи са корисницима (упитници, разговори, анкете), анкете, извештавање и др.

Стратешки савет за праћење имплементације лап-а ће бити одговоран за праћење и оцењивање успешности рада на примени Локалног плана акције - вршиће мониторинг (М) и евалуацију (Е). Тим за М и Е чине представници/це - стручна лица из локалних институција и организација које се непосредно или посредно баве питањима избеглих и ИРЛ, као и представници/це корисничких група овог Локалног плана. Стратешки савет ће својим Планом рада дефинисати начин организовања мониторинга и евалуације Локалног плана.

